

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **W.P.**

o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 maja 2023 r.

wniosku Sądu Apelacyjnego w Krakowie,

zawartego w postanowieniu z dnia 25 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 72/23,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

postanowił

**na podstawie art. 37 k.p.k. uwzględnić wniosek i sprawę
przekazać do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 72/23, Sąd Apelacyjny w Krakowie wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie przedmiotowej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. Sąd Apelacyjny podniósł, że jest to sprawa o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie i znajduje w niej zastosowanie art. 44² k.p.c. w zw. z art. 558 k.p.k., zgodnie z którym jeżeli stroną postępowania jest Skarb Państwa, a państwową jednostką organizacyjną, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, jest sąd, sąd właściwy z urzędu przedstawia akta sprawy sądowi nad nim przełożonemu, który przekazuje sprawę innemu sądowi równorzędnemu z sądem przedstawiającym. Jednocześnie podkreślił, że za przekazaniem sprawy innemu sądowi równorzędnemu przemawia wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości, albowiem organem reprezentującym w tym postępowaniu Skarb Państwa jest Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie, a jego pełnomocnik wniósł apelację od

wyroku Sądu I instancji. Brak przekazania sprawy innemu Sądowi równorzędnemu doprowadziłby zatem do sytuacji, w której Sędziowie Sądu Apelacyjnego w Krakowie rozpoznawaliby środek odwoławczy wniesiony w imieniu i na rzecz swojego przełożonego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny, jednakże za podstawę prawną przekazania niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu należało przyjąć art. 37 k.p.k., nie zaś odpowiednio stosowany art. 44² pkt. 1 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2023 r., II KO 47/23; z dnia 10 stycznia 2023 r., II KO 10/23).

Za takim rozstrzygnięciem przemawia wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości. W orzecznictwie podnosi się, że zewnętrzny wizerunek funkcjonowania sądów wymaga, aby unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać zagrożenie formułowania racjonalnych opinii, że nie tylko względy merytoryczne decydują o sposobie rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., II KO 23/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 41/18). Toteż należy uwzględnić wniosek o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny obserwator określonego postępowania sądowego mógłby powziąć uzasadnione wątpliwości co do możliwości bezstronnego rozpoznania sprawy w sądzie pierwotnie właściwym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2021 r., IV KO 33/21).

Zgodnie z art. 554 § 2a k.p.k. stroną postępowania o zadośćuczynienie jest m.in. Skarb Państwa. W tej sprawie organem reprezentującym Skarb Państwa jest Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Jego pełnomocnik wniósł apelację od wyroku Sądu I instancji, tym samym stał się jednym z podmiotów inicjujących postępowanie odwoławcze. Trafnie podnosi Sąd wnioskujący, że w sytuacji, w której Sędziowie Sądu Apelacyjnego w Krakowie rozpoznawaliby środek odwoławczy wniesiony w imieniu i na rzecz swojego przełożonego, u postronnego obserwatora mogłyby powstać uzasadnione wątpliwości co do bezstronności i obiektywizmu Sądu właściwego. Ponadto, gdy sąd miejscowo właściwy miałby

wydać orzeczenie, którego treścią jest bezpośrednio zainteresowany prezes tego sądu, jest wysoce prawdopodobne, że pozostawienie sprawy w kognicji tego sądu prowadzioby do pojawienia się, mających cechę racjonalności, głosów, podających w wątpliwość zdolność tego sądu do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2022 r., IV KO 18/22).

W ocenie Sądu Najwyższego nie ma przeszkód, aby ta sprawa została rozpoznana przez Sąd Apelacyjny w Krakowie.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

(TM)